

אלגוריתמים 1 - הרצאה 9

6 בינואר 2026

גיא יער-און

0.1 מבוא והגדירה

הגדרה: יהיו אלגוריתם רנדומרי A . אלגוריתם רנדומרי הוא אלגוריתם שמשתמש במחוזות אקראיות r כקלט (פרט לקלט והפלט הרגילים). יש לכך פירושים שונים - בקורס אלגוריתמים 1: אנחנו מניחים כי כל מספר ב- $\mathbb{Z}$ הוא מספר אקראי שמתפלג באופן אחיד מטווח המספרים השלמים $[0, n]$ או $[1, n]$ או $[0, n]$. באשר n הוא גודל הקלט של האלגוריתם A .

דוגמה. אם הקלט שלנו הינו גרפ $G = (V, E)$ אז $|E| + |V| = n$ ונקבל שככל מספר ב- R הוא ממשי בטווח $[0, n]$ שמתפלג בו אחיד.

בעת שאנו מרכיבים אלגוריתמים דטרמיניסטיים, הנקנות והסבירויות ברורים ואפשריים להוכחה. עם זאת, באלגוריתם רנדומרי יכולים לקרות דברים שונים. האקראייה r יכולה להיות שונה בזמן שונה. ניתן כי זמן הריצה יהיה תלוי במחוזות r . האקראייה r של האלגוריתם A יכול להשאיר בסוף הריצה שלו תשובה שונה. לעומת, יהיו P_1, P_2 ריצות שונות של A . ניתן כי $P_1(A) \neq P_2(A)$.

משתנים מקריים:

- זמן הריצה של אלגוריתם רנדומרי יהיה משתנה מקרי שתלי ב- r .
- הנקנות של האלגוריתם (והצלהתו) היא גם כן משתנה מקרי שתלי ב- r .

0.1.1 אלגוריתמי מונטה קרלו ואלגוריתמי לאס וגאס

הגדרה: אלגוריתמי מונטה קרלו (*Monte – Carlo*) הם אלגוריתמים רנדומריים שזמן הריצה שלהם הוא דטרמיניסטי (ניתן לחסום אותו), אך הנקנות היא משתנה מקרי. לעומת, האלגוריתם עלול לטעות ולא להצליח. נרצה לנתח את הסיכוי לטעות: שיוואה כמה שיוטר קטן. (*Maybe correct* - זכרו -).

בהתנחת גודל קלט n , נרצה כי הסיכוי לטעות $\geq \frac{1}{n^\alpha}$ עבור $\alpha > 1$ קבוע. אם אכן הסיכוי לטעות $\geq \frac{1}{n^\alpha}$ אז אנחנו נאמר שהאלגוריתם צודק בסיכוי גבוה $\geq 1 - \frac{1}{n^\alpha}$.

הגדרה: אלגוריתמי לאס וגאס (*Las – Vegas*) הם אלגוריתמים רנדומריים שזמן הריצה שלהם הוא משתנה מקרי, והנקנות היא דטרמיניסטית. לעומת, האלגוריתם תמיד צודק אך זמן הריצה משתנה. באלגוריתמי לאס וגאס אנחנו נרצה לנתח את התכונות החסתבריות של זמן הריצה. למשל: לחשב את תוחלת זמן הריצה, או חסם עליון לזמן הריצה בסיכוי גבוהה.

הגדרה: אלגוריתמי אטלנטיק סיטי הם אלגוריתמים שגם זמן הריצה וגם הנקנות הינם משתנים מקריים. (לא נ עסק בהם בקורס).

0.2 וידוא כפל מטריצות

קלט: 3 מטריצות בינהרויות מוגדר $n \times n$. נסמן A, B, C

פלט: לבדוק האם $C = A \times B$ באשר הטענו C הוא במודולו 2. (לא בינהרי, אלא כפל מעל $\mathbb{Z}_2$).

הערה. כפל במודולו 2 הכוונה היא שכפל הוא כמו AND וחיבור הוא כמו XOR . כלומר:
 $0+0=0, 1+1=0, 1+0=1, 0+1=1$
 $0 \times 1 = 0, 1 \times 0 = 0, 0 \times 0 = 0, 1 \times 0 = 0, 1 \times 1 = 1$

אלגוריתם נאיבי: נכפיל את A ב B ונבדוק האם אכן הפלט הינו C . ראיינו כבר שההכפלה תעליה $O(n^3)$. זה - לא ממש טוב לנו.

0.2.1 נסיוון ראשון

נראה אלגוריתם מונטה קרלו שזמן הריצה שלו הינו $O(n^2)$ שטועה בסיכון $\geq \frac{1}{2}$.

להלן האלגוריתם:

VERIFY-BINARY-MM-BASIC(A, B, C)

- 1 Pick a random vector $\vec{V} = (v_1, v_2, \dots, v_n)$ of bits
- 2 $\vec{V}_B \leftarrow B \cdot \vec{V}$
- 3 $\vec{V}_{AB} \leftarrow A \cdot \vec{V}_B$
- 4 if $\vec{V}_{AB} = C \cdot \vec{V}$
- 5 return "true"
- 6 else return "false"

האלגוריתם די ברור. הוא מבצע את המכפלה באמצעות וקטור ערכאים המורכב מביטים, שני שלבים, ולאחר מכן בודק האם המכפלה הזו שකולה למכפלה של המטריצה C בוקטור. אם כן: מוחזר אמת, אחרת מוחזר שקר. נשים לב כי אם $C = AB$ אז בהכרח לכל וקטור $\vec{v}$ יתקיים $C \times \vec{v} = AB \times \vec{v}$ נשים לב כי אם $C = AB$ האלגוריתם יהיה צודק תמיד, אך $C \neq AB$ אבל בחירה של וקטור לא טוב יוביל את האלגוריתם לטעות. מצב זה נקרא *false positive* (אמרתי נכון, בזמן שלא נכון). אם קיבלנו לא מהאלגוריתם, בהכרח $C \neq AB$.

סיבוכיות זמן הריצה: נראה כי חישוב כל אחד מהשלבים 2 ו-3 עולה באופן נאיבי $O(n^2)$, כל אחד מהשלבים פולט וקטור בגודל n . שלב 4 מבצע שוב כפל שעולה $O(n^2)$. לבסוף הבדיקה האם V_{AB} שווה למכפלה זו עולה $O(n)$ שכן מעבר על n ערכי וקטור. סה"כ סיבוכיות האלגוריתם $O(3n^2 + n) = O(n^2)$.

ניתוח הסיכון לטיעות:

נגיד $D = C - AB$. נניח $D \neq 0$. אז המטריצה $D \neq 0$. נסמן $\{d_{ij}\}$ המשמעות הדבר: קיים i, j כך $d_{ij} = 1$. (פחות אחד שכזה).

הגדרה: נאמר כי וקטור $\vec{v}$ הוא רע אם מתקיים $D \times \vec{v} = (C - AB) \times \vec{v} = (C - AB) \times \vec{v} = 0$ (וקטור שכזה נגזרם לאלגוריתם שלנו לטיעות). אם $\vec{v}$ אינו רע, אז נאמר כי $\vec{v}$ הוא טוב. כלומר: אם $D \times \vec{v} \neq 0$.

למה 1: מספר הוקטורים הטובים הוא לפחות כמספר הוקטורים הרעים. (תחת הנחה ש $0 \neq$

מסקנה: אם בחרנו וקטור באקראי, והלמה אכן נכון (מיד נוכיח), אז הסיכוי לבחרו וקטור טוב הוא לפחות $\frac{1}{2}$.

הוכחה: נתאר פונקציה חד ערכית שmaps וקטורים רעים לוקטורים טובים. מכאן שבככרת יתקיים כי $|bad-vectors| \leq |good-vectors|$ לפי בדיחה, ואז סימנו את הוכחה.
 $\forall_{1 \leq \ell \leq n} : \sum_{k=1}^n d_{\ell k} \times v_k = 0$. כמובן, כיון שהנחנו $D \neq 0$ אם אכן $D = 0$ אין סיכוי לטיעות).
 נזכיר כי קיימים $d_{ij} = 1$, נזכיר כי v_j הוא וקטור רע. כמובן, $D \times v_j \neq 0$.

$$w_j = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \\ .. \\ 0 \end{pmatrix}$$

באשר הגדרת הווקטור הייתה 0 פרט למקרים j (או $d_{ij} = 1$) בו יהיה 1. נזכיר. ניתן מותן נקודת הנחה ש- $\vec{v}$ הינו רע (כלומר, הוא עבד עליינו). נראה כי הווקטור $\vec{v}' = \vec{v} + \vec{v}_j$ הוא וקטור טוב. כאמור, נוכחים כי $D \times \vec{v}' \neq 0$.

$$\vec{v}' = \begin{pmatrix} v'_1 \\ v'_2 \\ .. \\ v'_j \\ .. \\ v'_n \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} v_1 \\ v_2 \\ .. \\ v_j \\ .. \\ v_n \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} w_1 \\ w_2 \\ .. \\ w_j \\ .. \\ w_n \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} v_1 \\ v_2 \\ .. \\ v_j + 1 \\ .. \\ v_n \end{pmatrix}$$

נסתכל על $(D \times \vec{v})_i$. קיבל לפי הגדרה כי -

$$(D \times \vec{v}')_i = \sum_{k=1}^n d_{ik} v'_k = \sum_{k=1}^n d_{ik} (v_k + w_k) = \sum_{k=1}^n d_{ik} v_k + \sum_{k=1}^n d_{ik} w_k$$

נשים לב כי $\sum_{k=1}^n d_{ik} v_k = 0$ כי הוכיחו מעלה (כי הוכיחו $D \times$ שווה לאפס, וטענו לגבי $\ell = i$ יתקיים).
 במקרה: $D \times \vec{v}' \neq 0$.

$$(D \times \vec{v}')_i = \sum_{k=1}^n d_{ik} w_k = d_{ij} w_j + 0 + 0 + \dots + 0 = 1 \times 1 = 1$$

באשר כל שאר הערכים הינם אפס פרט ל- $d_{ij} = 1$, וכן $w_j = 1$. סה"כ קיבלנו כי $D \times \vec{v}' \neq 0$. כלומר: סה"כ קיבלנו פונקציה:

$$f(\vec{v}) = \vec{v} + \vec{w}_j$$

נוכיח כי f חד ערכית.

$Y = \begin{pmatrix} y_1 \\ y_2 \\ \vdots \\ y_{n-1} \\ y_n \end{pmatrix}$ ו $X = \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ \vdots \\ x_{n-1} \\ x_n \end{pmatrix}$ נניח בשלילה כי f אינה חד חד ערכית. כלומר, קיימים $x, y \in \mathbb{R}^n$ מותקיים $f(x) = f(y)$. עבורם $x \neq y$. נסמן, $w_j = Y + w_j = Y' = f(X) = X + w_j$ וכן $x'_\ell = y'_\ell$. נשים לב כי הוספה או הזאה של w_j בקטור x משנה את הביט x_j בקטור x'_ℓ . מכאן שאם $X' = Y'$ אז לא ניתן כי $X = Y$. בסתירה. (בזה"כ מוסיפים בשתי הבודדים אותו דבר, ולכן בהכרח נקבל $X = Y$, בסתירה). מסקנה: f חד חד ערכית.

0.2.2 נסיוון שני - אמפליפיקציה (Amplification)

הרעין הוא: נריץ את האלגוריתם הבסיסי k פעמים. נתבונן באלגוריתם הבא:

VERIFY-BINARY-MM(A, B, C)

```

1    $k \leftarrow \alpha \log n$ 
2   for  $i = 1$  to  $k$ 
3     if VERIFY-BINARY-MM-BASIC( $A, B, C$ ) = "false"
4       return "false"
5   return "true"
  
```

אם באחת האיטרציות יוחזר לנו $false$ מהאלגוריתם הבסיסי, אז האלגוריתם יחזיר שקר. כלומר: בשביל שהאלגוריתם ייטה בכל האלגוריתם, ויחזר אמת למרות שלא מותקיים $C = AB$ אז צריך לבחור k פעמים וקטור רע.

נדיר את המאورو: $= A$ בכל איטרציה אנחנו בוחרים וקטור רע. נשים לב כי הסיכוי לטעות בכל איטרציה בלתי תלוי באחרות. לכן נגדיר B כמאורע של הסיכוי לטעות באיטרציה אחת.

$$Pr[A] = (Pr[B])^k \leq \left(\frac{1}{2}\right)^k = \frac{1}{2^k}$$

נרצה כי זמן הריצה יהיה $\frac{1}{n^\alpha}$ עבור $2 \geq \frac{1}{2^k} \geq \frac{1}{n^\alpha}$. זה יקרה באשר $.k = \log(n^\alpha) = \alpha \log(n)$ ומכאן $\alpha \log(n)$ נקבל כי

$$Pr[A] \leq \frac{1}{2^k} = \frac{1}{2^{\alpha \log(n)}} = \frac{1}{n^\alpha}$$

סיבוכיות זמן הריצה: נראה כי הולאה ממבצעת k פעמים, בכל איטרציה קוראים לאלגוריתם הבסיסי $O(n^2 k) = O(\alpha n^2 \log n) = O(n^2 \log n)$ ונקבל $O(n^2)$ שעלוותו.

0.3 מין מהיר - Quick Sort : מבוא

בעית המיון:

קלט: מערך $A = [a_1, \dots, a_n]$ של מספרים ממשיים (שונים - לא מהותי, מהותי מתמטית מבחינת

הհוכחות).

פלט: מין של A בסדר עולה.

מין מהיר:

בחירה של איבר אקראי a_r , ויצירת *partition* סביב a_r . כל מה שמיינו יהיה גדול ממנו וכל מה שמשמאלו יהיה קטן ממנו. ואת הצד הימני והצד השמאלי, פוטרים איך לא: ברקורסיה. לאחר הרקורסיה נקבל את L ממוין, a_r בניהם ואת R ממוין וסה"כ נשרש את שני המרכיבים ונקבל את A ממוין.

באלגוריתם הקלטי r נבחר באופן אקראי אחד בטוחה האינדקסים השלמים $[n]$. חשוב שנשים לב - תמיד האלגוריתם מצליח למין. מה שלא תמיד קורה: הוא זמן הריצה משתנה. וכماן - מדבר **באלגוריתם לאס וגאס.**

נסמן ב- $T(n)$ את זמן הריצה על קלט בגודל n . במקרה הגרוע: או $n = r = 1$ או $n = r = n$ נריצים לבצע מין על קבוע כלשהו בגודל $n - 1$ (בוואות L או G היא קבועה ריקה). בשני המקרים הללו נקבל כי $T(n) = O(n^2)$ כאשר הקלט קטן באחד, וכן נדרש עוד $O(n)$ לביוזו *partition* (האיחוד לבסוף). **באופן כללי -**

$$T(n) = T(|L|) + T(|G|) + O(n)$$

ומכאן כי במקרה הגרוע עלות האלגוריתם יכולה להגיע ל- $O(n^2)$. במקרה זה נקבל:

$$T(n) = T\left(\frac{n}{2}\right) + T\left(\frac{n}{2}\right) + O(n) = 2T\left(\frac{n}{2}\right) + O(n) \in O(n \log n)$$

כלומר: אם החלוקה תהיה תמיד בדיקת חצי, אז עלות זמן הריצה של האלגוריתם תהיה $O(n \log n)$.

נשים לב כי - לא צריך חלוקה עד כדי כך טוביה. גם אם החלוקה היא כזו שגודל כל צד הוא לפחות רבע מה, זמן הריצה יצא עדיין $O(n \log n)$. יותר מזה - אם כל צד הוא לפחות $\frac{n}{a}$ עבור a קבוע כלשהו, אז עדיין זמן הריצה יהיה $O(n \log n)$. הבדיקה זו, תוביל אותנו לגרסה מעט שונה של *Quick Sort*.

0.4 מין מהיר פרנוואידי

האלגוריתם מבצע שניוי מודול פשוט באלגוריתם המקורי: לאחר שמבצעים חלוקה, אם $|L| < \frac{n}{4}$ או $|G| < \frac{n}{4}$ אז האלגוריתם מבטל את בחירת *Pivot* הנוכחית ומhapus *Pivot* חדש. (באופן האופן).

זמן ריצה: אנחנו נרצה לנתח את תוחלת זמן הריצה, שכן זמן הריצה אינו קבוע. חשוב להציג שכל חישובי $T(n)$ קודם لكن נבעו מאינטואיציה, ואינם היו מדויקים. נרצה לחשב כעת את תוחלת זמן הריצה שהיא הגרם המכريع באלגוריתמי לאס וגאס.
 $E[X + Y] = E[X] + E[Y]$

$$E[T(n)] = E[T(|L|) + T(|G|) + T(pivot)] = E[T(|L|)] + E[T(|G|)] + E[T(pivot)]$$

באשר $T(pivot)$ זה הזמן שלוקח למצוא pivot טוב. נשים לב כי $n - 1$ מוכן:

$$E[T(n)] = E[T(n - 1 - |G|) + E[T(|G|)] + E[T(pivot)]$$

נתמקד בעת ב- $E[T(pivot)]$. נשים לב כי $T(pivot)$ הינו מס' הפעמים שמחפשים pivot כפול $O(n)$, שכן בכל חישוב סורקים את המערך פעם אחת (בשביל למצוא מי מעלי ומתחתי ולגרות pivot). נזכיר כי $E[aX] = aE[X]$ ומכאן שנסמן T מס' הפעמים שמחפשים pivot נקבע:

$$E[T(n)] = E[T(n - 1 - |G|) + E[T(|G|)] + O(n) \times E[T]$$

בחירות pivot היא ניסוי שמבצעים שוב ושוב, עד שמצלחים למצוא pivot טוב. מספר הניסיונות עד ההצלחה מתפלג גאומטרית. ולכן אם ההצלחה בכל ניסוי הינה p , אז תוחלת מס' הניסיונות עד ההצלחה הינה $\frac{1}{p}$. נחשב בעת את p . על מנת שpivot יהיה רע, הוא צריך להיות או ברבע האיברים הכי קטנים כי $\frac{n}{4} < |L|$. או ברבע האיברים הכי גדולים, ואז $|G| < \frac{n}{4}$. לעומת זאת pivot שבסביבה יהיה טוב הוא צריך להיות בטוחה $[\frac{n}{4} + 1, \frac{3n}{4} - 1]$. נשים לב כי אילו בדיקת חצי מהאפשרויות pivot מכאן המשקנה כי

$$p = Pr[Good - Pivot] = \frac{1}{2}$$

$$\text{מכאן, } 2 \cdot \frac{1}{p} = \frac{1}{\frac{1}{2}} = 2. \text{ סה"כ קיבלנו עד כה:}$$

$$E[T(n)] = E[T(n - 1 - |G|) + E[T(|G|)] + 2 \times O(n)$$

$$\text{נדיר פונקציה } T'(k) = E[T(k)]. \text{ נקבע}$$

$$E[T(n)] = T'(n - 1 - x) + T'(x) + 2 \times O(n)$$

כיוון שהוא יודעים כי $E[T(n)] = T'(n) = O(n \log n)$ נוכל לראות כי $\frac{n}{4} \leq x \leq \frac{3n}{4}$ $\iff -\frac{n}{4} \geq -x \geq -\frac{3n}{4} \iff \frac{n}{4} \leq x \leq \frac{3n}{4} \iff \frac{3n}{4} - 1 \geq n - 1 - x \geq \frac{n}{4} - 1 \iff$

$$E[T(n)] \leq T(\frac{3n}{4} - 1) + T(\frac{3n}{4}) + 2O(n) \leq 2T(\frac{3n}{4}) + O(n)$$

והביטוי מימין חסום ב- $O(n \log n)$ עם ערך קבוע או סתם אינדוקציה שנחושך בעת. מש"ל.

0.5 תוחלת זמן הריצה של מיין מהיר "קלاسي"

בהתיחס לאלגוריתם הכללי של מיין מהיר, נרצה לחסום את תוחלת מס' ההשואות. מתי האלגוריתם מבצע השוואות? האם האלגוריתם משווה בין כל זוג איברים? האלגוריתם לא משווה בין כל זוג איברים. נסה להבין למה: האלגוריתם מקבל קלט את המערך A ובוחר r . נניח כי בצד L ישנו a_i ובצד R ישנו a_j . אז נשים לב: a_i ו- a_j לא ישו זה מול זה לעולם. אז, מתי האלגוריתם כן ישווה בין a_i ל- a_j ? נhapק את צורת ההסתכלות. אמרנו כי $A = (a_1, \dots, a_n)$. נסמן את הפלט $(y_1, \dots, y_n)$. (בחרכו מתקיים $y_1 < y_2 < \dots < y_n$).

עתה נשאל - מתי האלגוריתם משווה בין y_i ל- y_j ? זה קורה מתי ש- y_i או y_j נבחרו pivot וודא לאוטו רגע, עברו כל $j \leq k \leq i$ אף אחד מהאיברים y_k לא נבחר להיות pivot. (אם נבחר - הם לא ישוו). כל עוד לא נבחר y_k שכזה להיות pivot האיברים y_i ו- y_j יהיו היחיד בקריאה הרקורסיבית. אם בפעם הראשונה שהאלגוריתם בוחר האיברים $y_i, y_{i+1}, \dots, y_j$ הוא בחרה של y_i או y_j אזי באזונה בבחירה האלגוריתם משווה בין y_i לבין y_j .

נגידר משתנה מקרי ונסמן מארע A : האלגוריתם משווה בין y_i ל- y_j .

$$X_{ij} = \begin{cases} 1 & A : \text{exist} \\ 0 & \text{o.w} \end{cases}$$

$$E[T(n)] = (*) E\left[\sum_{i=1}^{n-1} \sum_{j=i+1}^n x_{ij}\right] = \sum_{i=1}^{n-1} \sum_{j=i+1}^n E[X_{ij}]$$

(*)-נשים לב כי זהו בדיק מס' ההשואות.

$$E[X_{ij}] = 1 \times Pr[x_{ij} = 1] + 0 \times Pr[x_{ij} = 0] = Pr[x_{ij} = 1]$$

כפי שאמרנו, ההסתברות ש- $Pr[x_{ij} = 1]$ היא ההסתברות שתיה השוואת בין y_i לבין y_j . אמרנו קודם שהם ישו רק אם כל האיברים ביןיהם לא נבחרו להיות Pivot ואחד מהם נבחר. בטווח $i \leq j - i + 1$ איברים. מתוכם, שני איברים אס נבחרים ראשונים (y_i, y_j) יגררו ש- $X_{ij} = 1$. הבחירה כאן אקראית - יוניפורמי. הסיכוי ש- x_j בחרו ראשונים בטווח הינו $\frac{2}{j-i+1}$. מקבל $E[x_{ij}] = Pr[x_{ij} = 1] = \frac{2}{j-i+1}$

$$E[T(n)] = \sum_{i=1}^{n-1} \sum_{j=i+1}^n \frac{2}{j-i+1} = 2 \sum_{i=1}^{n-1} \sum_{j=i+1}^n \frac{1}{j-i+1} =$$

$$2 \sum_{i=1}^{n-1} \left(\frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \frac{1}{4} + \dots + \frac{1}{n-i+1} \right) \leq 2 \sum_{i=1}^{n-1} \sum_{\ell=1}^{n-j+1} \frac{1}{\ell} = 2 \sum_{i=1}^{n-1} \ln(n-i+1)$$

$$\leq 2 \sum_{i=1}^{n-1} \log(n) = O(n \log n)$$

כנדרש.

מסקנה: מיין מהיר מבצע בתוחלת $O(n \log n)$ השוואות.

0.6 מון דלי (*Bucket Sort*)

האלגוריתם הינו דטרמיניסטי. אם כן, נניח שהקלט מיוצר בצורה אקראית. נפתור את בעיית המון כאשר כל מספר בקלט נבחר בתפלגות אחידה בקטע $[0, 1]$. הרעיון היה שהאלגוריתם אינו מבוסס השוואות, ולכן בתחילת נלכד לרמת $O(n \log n)$. עם זאת במקרה התי גורע גנע לטיבוכיות כזו גם. האלגוריתם יעבוד כך: נkeh את טווח המספרים $[1, 0]$ וначל אותו לא דליים. ככלומר $[1, \frac{n-1}{n}, \dots, \frac{2}{n}, \frac{3}{n}, 0]$. נתחליל "לזרוק" את האיברים אחד אחד. לכל דלי יכנסו מס' של איברים. בתחילת: בכל דלי יש איבר אחד. שכן יש n מספרים והסיכוי של כל איבר להכנס לתא הוא $\frac{1}{n}$ ליפל בתא מסוים. מכאן שתווחת מס' האיברים בDALI תהיה $= \frac{1}{n} \times n = 1$. אם תארותית - בכל דלי נפל איבר אחד, אז קיבלנו מון של האיברים שכן הדליים בסדר עולה. אם לא, ויתכן מצב תארותי שבו נפלו הרבה בתא אחד, אז אנחנו בבעיה. פסודו לאלגוריתם יראה כך -

- מון דלי $(A = (a_0, \dots, a_n))$
- נכנס כל איבר לדלי המתאים (האיבר נבחר מראש אקראית!)
- נמיין כל דלי באמצעות מון הכנסה
- נשרשר את הדליים לפי סדרם

זמן הריצה:

נסמן $B_i = [\frac{i-1}{n}, \frac{i}{n}]$ הדלי i . נסמן ב- n_i את מס' האיברים ב- B_i . נראה כי n_i הוא משתנה מקרי. כמו כן $n = \sum_i n_i$. נראה כי

$$\forall_{1 \leq i \leq n} : E[n_i] = \frac{1}{n} \times n = 1$$

להכנס את כל איבר לדלי המתאים עולה $O(n)$ זמן. שרשור הדליים גם כן עולה $O(n)$ זמן. נראה כי השלב השני, מון כל DALI באמצעות מון הכנסה, עולה לכל n_i $O(n_i^2)$ כי משתמשים במון הכנסה. מכאן, זמן הריצה הינו $O(n) + \sum_{i=1}^n n_i^2$ נסתכל על תוחלת זמן הריצה.

$$E[n + \sum_{i=1}^n n_i^2] = E[n] + \sum_{i=1}^n E[n_i^2] = n + \sum_{i=1}^n E[n_i]^2$$

נתמקד בבאקט B_i וב- n_i . נשים לב שהאלגוריתם לוקח n איברים וכל אחד מהם מצליך להכנס אל הבאקט B_i בסיכוי $\frac{1}{n}$. n_i סופר את מספר ההצלחות. ככלומר: יש לנו ניסוי שחוור n פעמים עם סיכוי הצלחה $\frac{1}{n} = p$. ספירת מס' ההצלחות היא התפלגות בינומית $n_i \sim \text{Bin}(n, \frac{1}{n})$. מכאן ש

$$E[n_i] = \frac{1}{n} \times n = 1$$

$$Var[n_i] = np(1-p) = 1 - \frac{1}{n}$$

$$\text{נזכיר כי } Var[n_i] = E[n_i^2] - E[n_i]^2 \text{ ומכאן נוכל לקבל כי}$$

$$E[n_i^2] = Var[n_i] + E[n_i]^2 = 1 - \frac{1}{n} + 1^2 = 2 - \frac{1}{n}$$

סה"כ נחזר מעלה ונתקבל

$$E[n + \sum_{i=1}^n n_i^2] = n + \sum_{i=1}^n E[n_i]^2 = n + n(2 - \frac{1}{n}) = n + 2n - 1 = 3n - 1 = O(n)$$

כלומר, תוחלת זמן הריצה הינה $O(n)$.

נותרת השאלה: למה בחרנו במיון הכנסה? באמצעות מניפולציות מתמטיות קל לטפל ב n^2 הרבה יותר מאשר $n \log(n)$, כמו כן: בחרנו תאים מאד קטנים ואנחנו מוצאים שלא יהיה שם הרבה ערכים. מיון הכנסה הוא המיון הכי טוב עבור קלטטים מאד מאד קטנים - הקבועים די קטנים. לעומת זאת, האלגוריתמים של מחזיקים קבועים גדולים ונהיים יעלים רק עבור n גדול.